

HDQ-0201348

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Indian Culture : Paper - XII

(Studies of Indian Numismatics)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ભારતીય ઇતિહાસના સાધન તરીકે સિક્કાઓનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ પ્રાચીન ભારતમાં સિક્કા પાડવાની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ વિશે નોંધ લખો. ૧૪
- ૨ ગુપ્તકાલીન સિક્કાઓના લક્ષણો જણાવી, સમુદ્રગુપ્તના સિક્કાઓ ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૨ પશ્ચિમી ક્ષત્રપોના સિક્કાઓનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪
- ૩ ભારતના પંચમાર્ક સિક્કાઓ વિશે નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતના પ્રાચીન ગણતંત્રોના સિક્કાઓનો પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૪ ગુપ્તસમ્રાટ સ્કંધગુપ્તના વિવિધ પ્રકારના સિક્કાઓ લખો. ૧૪
અથવા
- ૪ સાતવાહનોના સિક્કાઓનો ખ્યાલ આપો. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪
(૧) ભારતીય સિક્કાની પ્રાચીનતા
(૨) ભારતીય ગ્રીક સિક્કાઓ
(૩) કુષાણ સિક્કાઓ
(૪) પ્રાચીન ભારતીય સિક્કા પરના પ્રતિકો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Explain the importance of coins as a source of Indian History. 14

OR

1 Give an idea of different methods and techniques of coins making. 14

2 Explain features of coins of Gupta period and write a note on coins of Samudra Gupta. 14

OR

2 Explain the importance of the coins of Western Kshatrapas. 14

3 Write a note about the punch-marked coins of India. 14

OR

3 Give an introduce the coins of the 'Ganrajyas' of the ancient India. 14

4 Discuss the main types of the coins of Skanda Gupta. 14

OR

4 Give an idea of coins of Satavahans. 14

5 Write short notes : (any two) 14

(1) The antiquity of the Indian coins

(2) Indo-Greek coins

(3) Coins of Kushans

(4) Symbols in coins of ancient India.